

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МІКРО- ТА МАКРОЕКОНОМІКА»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	051 Економіка
назва освітньої програми	Економіка та бізнес-аналітика
статус	обов'язкова

Краматорськ
ДДМА
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка» підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем (спеціальність 051 Економіка, освітня програма «Економіка та бізнес-аналітика»).

Розробники:

_____ О.О. Шевченко, д-р екон. наук, доцент

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми (лише для обов'язкових дисциплін):

Гарант освітньої програми:

_____ Т.П. Гітіс, канд. екон. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства, протокол № 13 від 27.08.2019 р.

Завідувач кафедри:

_____ І.П. Фоміченко, канд. екон. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту протокол № 1-08/19 від 28.08.2019 р.

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

Мікро- та макрорівні аналізу розвитку господарської системи мають свої особливості. За оцінками більшості аналітиків і експертів в останнє десятиріччя різко зросли загрози міжнародній та національній безпеці, які обумовлені зростанням імовірності появи нових ядерних країн, жорстким суперництвом за перерозподіл сфер впливу, передусім в енергетичному секторі світового господарства, все більш неоднозначним впливом процесів глобалізації на розвиток різних країн та все більш очевидною схильністю до застосування силових методів при реалізації національних інтересів.

Навчальна дисципліна «Мікро- та макроекономіка» побудована на ідеології системного вивчення комплексної проблеми забезпечення аналізу економічних процесів і має за мету перейти від теоретичних підвалин загальної теорії економіки до її застосування в практичній державно-управлінській діяльності фахівцями, діяльність яких пов'язана з експертно-аналітичною, консультативно-дорадчою та організаційно-розпорядчою діяльністю у сфері економіки та бізнес-аналітики.

Мета дисципліни – формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей в сфері вивчення і пояснення принципів та механізмів бізнес-аналітики економічної діяльності, зокрема його впливу на соціальні відносини суб'єктів господарювання та відображення теоретичних аспектів побудови механізму економічного розвитку, а також набуття навичок застосування цих компетентностей у професійній діяльності.

Завдання дисципліни:

- опанування термінологічного апарату регулювання економіко-соціальних процесів з позицій економічного змісту та нормативно-правового визначення;
- набуття навичок співвіднесення змісту теоретико-методологічних аспектів моделювання та прогнозування економічних процесів з регулятивними вимогами до розробки на цій основі плану і процедур господарської та адміністративної діяльності;
- формування навичок професійної комунікації й аргументованого дискутування з питань державного регулювання національної економіки, пояснення змісту відповідної проблематики в колі фахівців та нефахівців;
- формування навичок самостійного аналізу фактологічного матеріалу, критичного осмислення точок зору на особливості застосування теоретичних моделей економічних та соціальних процесів національної безпеки;
- забезпечення вміння узагальнювати та деталізувати окремі факти, явища, механізми, тенденції у державному регулюванні економіки, та робити прогнози щодо їх розвитку.

1.2. Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисципліни «Основи економічної теорії».

1.3. Мова викладання: українська

1.4. Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

Загальний обсяг становить 180 годин / 6,0 кредитів, в т.ч.:

- денна форма навчання: лекції – 36 годин, практичні (семінарські) – 36 годин, самостійна робота студентів – 108 годин;

- заочна форма навчання: лекції – 8 годин, практичні (семінарські) – 4 години, самостійна робота студентів – 168 годин.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Студент здатний асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2. Студент здатний відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Студент здатний знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 7. Студент здатний пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 8. Студент здатний застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 12. Студент здатний застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 14. Студент здатний визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 15. Студент здатний демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН 16. Студент здатний вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 20. Студент здатний оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПРН 21. здатний вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного

рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 22. Студент здатний демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23. Студент здатний показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН 24. Студент здатний демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Студенти, вивчаючи навчальну дисципліну «Мікро- та макроекономіка» набувають вмінь і навиків використовувати систему знань про системні аспекти основ економіки, витрати виробництва, попит, пропозицію та ринкову рівновагу, типи ринкових структур; основні макроекономічні показники; споживання, заощадження, інвестиції; сукупний попит та сукупну пропозицію, грошові агрегати; основні аспекти зайнятості та безробіття; інфляцію.

В узагальненому вигляді їх можна навести наступним чином:

у когнітивній сфері:

студент здатний продемонструвати знання і розуміння сутності, особливостей та завдань теоретичного опанування основ мікро та макроекономіки;

студент здатний продемонструвати знання і розуміння змісту, класифікувати види та ідентифікувати особливості концептуальних підходів в аналізі економіко-соціальних процесів щодо забезпечення ринкової рівноваги на мікро- та макрорівні;

студент здатний розуміти сутність та механізми реалізації макроекономічної політики;

в афективній сфері:

студент здатний критично осмислювати лекційний та позалекційний навчальний матеріал; аргументувати на основі теоретичного матеріалу і нормативно-правових документів власну позицію щодо особливостей стратегічного управління у сфері мікро- та макроекономіки; оцінювати особливості механізмів реалізації стратегії національного розвитку за напрямками;

студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем в процесі обговорення проблемних моментів на лекційних та практичних заняттях, при виконанні і захисті індивідуальних завдань; ініціювати і брати участь у дискусії з питань навчальної дисципліни, розділяти цінності колективної та наукової етики та академічної доброчесності;

у психомоторній сфері:

студент здатний самостійно аналізувати і оцінювати теоретичні підходи та нормативні вимоги щодо формування стратегій мікро- та макроекономіки й механізмів їх реалізації;

студент здатний слідувати прийнятним методичним підходам до розрахунку рівня витрат в окремих сферах;

контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та

коригувати (за допомогою викладача) ці зусилля для ліквідації пробілів у засвоєнні навчального матеріалу або формуванні навичок;

самостійно здійснювати пошук, систематизацію, викладення літературного матеріалу та нормативно-правових джерел, розробляти варіанти рішень щодо моделювання стратегій мікро- та макромоделювання, економічних та соціальних процесів з урахуванням регулятивних вимог та звітувати про виконання індивідуальних розрахункових завдань.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за темами представлені нижче:

Тема	Зміст програмного результату навчання
1	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний розуміти підходи до визначення поняття витрати виробництва; • студент здатний продемонструвати розуміння змістових відмінностей у поняттях «рівновага споживача» та «теорія споживача»; • студент здатний продемонструвати розуміння основних теоретичних підходів та історичних доктрин у формуванні економічного розвитку; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний оцінити переваги та недоліки основних теоретичних підходів та історичних доктрин у формуванні економічного розвитку; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний відокремлювати принципи вивчення витрат виробництва та результатів господарської діяльності; • студент здатний ідентифікувати результати господарської діяльності за сучасних умов, і ретро- і перспективі; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення оптимізації мікроекономічної рівноваги
2	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати знання стосовно визначення системних аспектів основ попиту та пропозиції на ринку; розуміти поняття «попит» та «пропозиція», визначення еластичності • студент здатний розуміти структуру та завдання системи попиту та пропозиції; • студент здатний назвати та пояснити зміст принципів визначення категорії товарів; принципів функціонування ринків; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний оцінити характер попиту та пропозиції, категорію товару і аргументувати власну позицію; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний розмежовувати суспільну систему на складові частини (підсистеми) і окреслювати зв'язки між ними; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу;
3	<i>У когнітивній сфері:</i>

Тема	Зміст програмного результату навчання
	• студент здатний продемонструвати розуміння змісту ринкової рівноваги: соціально-економічний аспект; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний ідентифікувати загрози та навести аргументи на користь їхньої значущості за рівнем ринкової рівноваги; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення ринкової рівноваги
4	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний розуміти концепт типів ринкових структур; • студент здатний розуміти типи ринкових структур в сучасному світі та їх функціональне призначення, а також переваги та недоліки; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний оцінити виклики для політичного та економічного буття за умов сьогодення; • студент здатний оцінити вплив глобальних та регіональних процесів на рівень ринкової рівноваги; • студент здатний оцінити можливий вплив концептів «надлишок», «дефіцит» на ринку, <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний використовувати методику прогнозування рівня ринкової рівноваги; • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення ринкової рівноваги • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу
5	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний пояснити зміст та напрями реалізації державної політики на основі аналізу основних макроекономічних показників; • студент здатний продемонструвати знання розрахунку основних макроекономічних показників та макроекономічних тотожностей; • студент здатний ідентифікувати розподіл цілей та засобів забезпечення системи національних розрахунків за рівнями і сферами суспільного управління; • студент здатний пояснити зміст системи національних рахунків в Україні за основними напрямками; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний оцінити роль державної та недержавної складової у забезпечення національної рівноваги; • студент здатний ідентифікувати суперечливість інтересів держави, суспільства, громади та індивіда у питання забезпечення державного та національного розвитку; • студент здатний оцінити дієвість державної політики в Україні за основними напрямками <i>у психомоторній сфері:</i>

Тема	Зміст програмного результату навчання
	• студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення економічного розвитку
6	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний ідентифікувати основні поняття споживання, заощадження та інвестицій, визначити їх функції • студент здатний пояснити вплив інститутів громадянського суспільства на політику споживання та заощадження; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні державної політики щодо споживання та заощадження; • студент здатний навести аргументи на користь оціночної позиції щодо фактичної діяльності основних суб'єктів забезпечення національного розвитку; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення макроекономічного розвитку
7	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння концептуальних засад макроекономічної рівноваги; • студент здатний пояснити різницю між поняттями «сукупний попит» і «сукупна пропозиція», розуміти склад механізмів реалізації обох; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні концепції рівноваги, вміти дискутувати стосовно наслідків її використання; • студент здатний брати участь в обговоренні умов макроекономічної рівноваги; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний застосовувати на практиці класифікацію стратегій національної рівноваги задля здійснення процесу контролю;
8	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння основ грошової політики країни • студент здатний навести поняття ієрархії національних інтересів за сучасних умов в Україні • студент здатний продемонструвати знання стосовно оцінки грошових агрегатів у контексті ризиків її реалізації; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні підходів, складання, узгодження та затвердження стратегій; • студент здатний обговорювати сфери застосування та недоліки стратегій; <i>у психомоторній сфері:</i>

Тема	Зміст програмного результату навчання
	• студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму грошової політики; • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу
9	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння основ макроекономічних аспектів зайнятості • студент здатний навести поняття ієрархії національних інтересів за сучасних умов в Україні • студент здатний продемонструвати знання стосовно оцінки рівня безробіття у контексті ризиків її реалізації; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні підходів, складання, узгодження та затвердження стратегій; • студент здатний обговорювати сфери застосування та недоліки стратегій; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму зайнятості та безробіття; • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу
10	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння основ інфляційних процесів • студент здатний навести поняття ієрархії національних інтересів за сучасних умов в Україні • студент здатний продемонструвати знання стосовно оцінки рівня інфляції у контексті ризиків її реалізації; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні підходів, складання, узгодження та затвердження стратегій; • студент здатний обговорювати сфери застосування та недоліки стратегій; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму грошової політики; • студент здатний здійснювати аналіз ситуації; • студент здатний використовувати текстові та електронні ресурси для аргументації власної позиції з використанням статистичного, правового та фактологічного матеріалу

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Мікроекономіка						
1.	Витрати виробництва. Теорія споживача	18	2 / 2	2		11 / 13
2.	Попит, пропозиція.	18	2 / 2	2		11 / 13
3.	Ринкова рівновага	18	2 / 2	2		11 / 13
4.	Типи ринкових структур	18	2	2 / 2		11 / 13
Змістовий модуль 2 Макроекономіка						
5.	Основні макроекономічні показники	18	2 / 2	2		11 / 13
6.	Споживання, заощадження, інвестиції	18	2	2		11 / 15
7.	Сукупний попит та сукупна пропозиція. Ринкова рівновага на ринках благ та грошей	18	1	1		13 / 15
8.	Грошові агрегати	18	2	2 / 2		11 / 13
9.	Основні аспекти зайнятості та безробіття					
10.	Інфляція					
Усього годин		180	15/8	15/4		90 / 102

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика практичних занять

№ з/п	Тема заняття
1.	Типи витрат виробництва. Оптимальні розміри підприємства
2.	Теорія поведінки споживача
3.	Попит, пропозиція, ринкова рівновага
4.	Типи ринкових структур
5.	Основні макроекономічні показники
6.	Споживання, заощадження, інвестиції
7.	Сукупний попит, сукупна пропозиція, макроекономічна рівновага
8.	Теорія грошей. Грошові агрегати
9.	Макроекономічні аспекти зайнятості. Безробіття. Інфляція.

3.3. Перелік індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1.	Змістовий модуль 1 Мікроекономіка	Аналітичне завдання на тему «Типи ринкових структур: мікроекономічний аспект»
2.	Змістовий модуль 2 Макроекономіка	Аналітичне завдання на тему «Макроекономічна рівновага: основні моделі»

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Макбалів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Індивідуальне завдання №1	20	Студент самостійно і без порушень вимог академічної доброчесності визначив підходи до забезпечення національної та державної безпеки з урахуванням умов сучасного світу та описав фактори, які актуалізують певний підхід, довів, що він розуміє відмінності та передумови виникнення окремих підходів та здатний оцінити релевантність їх поточній ситуації в Україні
2.	Модульна контрольна робота №1	30	Студент виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1
3.	Індивідуальне завдання №2	20	Студент самостійно і без порушень вимог академічної доброчесності виклав зміст певної стратегії національної або державної безпеки, оцінив повноту урахування чинників, які лежать в основі такої стратегії, дав оцінку щодо дієвості стратегії або її окремих заходів у досягненні цілей національної та державної безпеки
4.	Модульна контрольна робота №2	30	Студент виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент виконав тестові навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.2. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально в системі Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий екзамен (залік)	60	Студент виконав тестові навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.3. Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: • студент здатний продемонструвати знання і розуміння сутності, особливостей та завдань теоретичного опанування основ державної та національної безпеки; • студент здатний продемонструвати знання і	75-89% - студент припускається суттєвих помилок у описі історичного розвитку доктрин безпеки та їх сучасного розмаїття теоретичних моделей, недостатньо повно визначає структурні елементи системи забезпечення національної та державної безпеки, припускається несуттєвих фактичних помилок при аналізі ситуацій, пов'язаних із забезпеченням безпеки і формуванні стратегій з підвищення рівня безпеки
	60-74% - студент некоректно формулює зміст безпекових доктрин, описує систему безпеки, із ускладненнями ідентифікує основні програмні документи із забезпечення національної безпеки в Україні;

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
розуміння змісту, класифікувати види та ідентифікувати особливості підходів до забезпечення національної та державної безпеки; студент здатний розуміти сутність та механізми реалізації стратегій національної безпеки за окремими напрямками	припускається істотних фактичних помилок при аналізі ситуацій, пов'язаних із забезпеченням безпеки і формуванні стратегій з підвищення рівня безпеки менше 60% - студент не може обґрунтувати свою позицію посиланням на конкретне джерело інформації, не здатний ідентифікувати загрози національній та державній безпеці України, не може ідентифікувати основні програмні документи із національної безпеки в Україні
Афективні: - студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; - студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики	75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні фахівцю окремих аспектів професійної проблематики 60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, до консультування з проблемних питань виконання індивідуальних завдань, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу або державноуправлінської діяльності
Психомоторні: - студент здатний самостійно аналізувати і оцінювати теоретичні підходи та нормативні вимоги; - студент здатний слідувати прийнятим методичним підходам до розрахунку рівня безпеки в окремих сферах; - контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та коригувати ці зусилля; - самостійно здійснювати пошук, систематизацію, викладення літературного матеріалу та нормативно-правових джерел	75-89% - студент припускається певних помилок у стандартних методичних підходах та відчуває ускладнення при їх модифікації за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації; викликає ускладнення самостійний підбір регулятивних та довідкових матеріалів 60-74% - студент відчуває ускладнення при модифікації стандартних методичних підходів за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації, викликає ускладнення участь у колективному обговоренні інституційно-цивілізаційного аспекту формування механізму забезпечення національної безпеки менше 60% - студент нездатний самостійно здійснювати пошук та опрацювання необхідного матеріалу, проявляє ознаки академічної недоборочесності при підготовці індивідуальних завдань та виконанні контрольних робіт, не сформовані навички самооцінки результатів навчання і відсутні навички міжособистісної комунікації з прийняття допомоги з виправлення ситуації

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на практичних та лекційних заняттях	- фронтальне опитування за тематикою дисципліни; - оцінювання аргументованості звіту про розбір ситуаційних завдань; - оцінювання активності участі у дискусіях; - виступи з презентаціями та уякості опонентів; - експрес-тестування на лекційних заняттях
2.	Індивідуальні завдання	- письмовий звіт про виконання індивідуального завдання; - оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	- стандартизовані тести; - ситуаційні завдання
Підсумковий контроль		- стандартизовані тести; - ситуаційні завдання

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: У 2 кн. – 1 кн.: Вступ до аналітичної економії. Мікроекономіка / За ред.. С. Панчишина і П. Островерха. 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – 723 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: У 2 кн. – 2 кн.: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / За ред.. С. Панчишина і П. Островерха. 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – 437 с.
3. Бобров В. Я. Основи ринкової економіки і підприємництва: Підручник. – К.: Вища школа, 2003.
4. Ватаманюк З. Г. Вступ до економічної теорії: Курс лекцій. Частина 1. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.
5. Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка: Навч. посіб. – Львів: „Магнолія 2006”, 2008. – С. 462.
6. Дзюбик С. Д., Ривак О. С. Основи економічної теорії: Навч. посіб. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 491 с.
7. Економічна теорія. Макро- та мікроекономіка. Навч. посібник / За ред. З. Ватаманюка та С. Панчишина. – К.: Альтернатива, 2001.
8. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навчальний посібник / За ред. З. Г. Ватаманюка та О. З. Ватаманюка. – Львів: „Інтелект-Захід”, 2008. – 540 с.
9. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання-Прес, 2008.
10. Економічна теорія: Посібник / Під заг. редакцією Є. М. Воробйова–Харків-Київ, 2003.
11. Єлейко П. С., Палкін Ю. І. Сучасна економіка: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2005.
12. Злупко С. М. Історія економічної теорії: Підручник. – К.: Знання, 2005.
13. Злупко С. М. Перехідна економіка: сучасна Україна: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006.
14. Крупка М. І., Островерх П. І., Реверчук С. К. Основи економічної теорії: Підручник. – К.: Атіка, 2001.
15. Макконелл К., Брю С. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. Частина 1. Макроекономіка. 13-те вид. / Пер. з англ. – Львів: Просвіта, 1997.
16. Макконелл К., Брю С. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. Частина 2. Мікроекономіка. 13-те вид. / Пер. з англ. – Львів: Просвіта, 1999.
17. Микро-, макроэкономика. Практикум / Под общ. ред. Ю. А. Огибина. – СПб.: Литера Плюс, 1997.
18. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник / За заг. ред. С. Будаговської. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2003.

19. Мочерний С. В. Економічна теорія: Навч. посібник. – 3-те вид. К., „Академія”, 2005.
20. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики: учебник. – М.: Норма, 2008.
21. Основи економічної теорії: Підручник / за наук. ред. проф. В. Г. Федоренка – К.: Алерта, 2005.
22. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2001.
23. Розгортання фінансово-економічної кризи в Україні у 2009 році: негативні наслідки та засоби їх пом'якшення: Науково-аналітична доповідь / За ред. акад. НАН України В.М.Гейця. – К., 2009.
24. Семьюелсон Пол А., Нордгауз Вільям Д. Макроекономіка / Пер. з англ. Наук, редак. перекладу Степана Панчишина. -К.: Основи, 1998.
25. Туган-Барановський М. Основи політичної економії / Наук. ред., авт. передмови і вступ. статті С. М. Злупко. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003.
26. Reynolds Lloyd G. Economics: A general introduction. – Homewood, Illinois, 1988. – P. 3-6, 12-30.
27. Reynolds Lloyd G. Economics: A general introduction. – Homewood, Illinois, 1988. – P. 271-291, 323-342.
28. Truett L., Truett D. Economics. – St. Louis-Toronto-Santa Clara, 1987. – P. 5-8, 13-19, 22-30, 76-80.
29. Truett L., Truett D. Economics. – St. Louis-Toronto-Santa Clara, 1987. – P. 110-120.

Допоміжна література

1. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства: у 2-х кн. – Київ: КНЕУ, 2018.
2. Зайцев Ю. К. Цивилизационный подход в современных политико-экономических исследованиях экономического развития / Ю. К. Зайцев, А. Н. Москаленко // Вопросы политической экономии. – 2015. - № 3. – С. 71-76.
3. Іванов Р. В. Моделювання економічної поведінки домогосподарств в контексті розвитку економічної думки / Р. В. Іванов // Бізнес-Інформ. – 2017. - № 4. – С. 35-39.
4. Козловський С. В. Забезпечення стійкості сучасної економічної системи – основа економічного розвитку держави / С. В. Козловський, Г. Ф. Мазур // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. - № 1. – С. 5-12.
5. Коломієць Г. М. Актуальні чинники розвитку національних конкурентних переваг / Г. М. Коломієць, О. В. Меленцова, Ю. Д. Калініченко // Бізнес-Інформ. – 2017. – №1. – С. 8–14.
6. Лагутін В. Стабільність суспільного розвитку: досвід міждисциплінарного дослідження / В. Лагутін // Економічна теорія. – 2017. - № 2. – С. 5-18.

Web-ресурси

7. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. URL:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:
<https://www.minfin.gov.ua/>
9. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>